

Paa en hel Række Foretagender — det gælder for Resten for dem alle — har det ikke været muligt at skaffe de tiltrækkelige Materialer. De, der havde paataget sig Leveringen af Materialer, sagde nemlig som saa: Vi skal skaffe Materialer baade til Per og til Poul, og derfor maa vi rationere. Dette bevirkede imidlertid, at ingen fik det Kvantum, de skulde bruge; og det samme er Tilfældet med Hensyn til Vognmandskørselen og mange andre Ting. Dette, at bygge Huse, er en meget kompliceret Historie, fordi alle de forskellige Fag skal samvirke, samarbejde med hinanden, og hvis det blot glipper paa et Punkt, staar alt det andet Arbejde stille. Dette skulde man have haft sin Opmærksomhed henvendt paa, men det har man ikke haft, og for en meget væsentlig Del er disse Arbejdsstandsninger foranledigede heraf.

Aarstiden gør sig ogsaa meget stærkt gældende, Regnvejr paa nogle Tider, Frostvejr om Vinteren og meget andet. Derfor skal saadant Byggeri lægges til Rette efter en fast og bestemt Plan, og jeg er derfor den højtærede Indenrigsminister taknemmelig for, at han har fulgt Boligkommissionens Forslag om at faa en effektiv Kontrol. Hvis Ministeren kan finde den rette Mand dertil, vil jeg tro, at det vil være til umaadelig Gavn for det fremtidige Byggeri.

Jeg vil henstille til den højtærede Minister, om det ikke var muligt at optage ganske enkelte Ændringer i dette Lovforslag. Jeg skal ikke forlange Sagen henvist til et Udvalg, men jeg vil meget henstille, om der ikke imellem denne og tredje Behandling kunde ske Overvejelser af enkelte Ændringer, som er paakrævede, hvis denne Lov skal faa den Betydning, som tilsigtes.

Jeg vil først henstille, om det ikke er muligt at faa en Ændring i § 5, saaledes at Tilskuddene fra Staten og dermed ogsaa fra Kommunerne kunde udbetales som Byggelaan, efterhaanden som Byggeriet skrider fremad, og jeg skal sige hvorfor. Det nytter ikke, at Staten og Kommunerne giver Tilskud, hvis den, der bygger, ikke kan faa sit Byggelaan, og det er uhyre vanskeligt at faa Byggelaan i denne Tid, fordi man skal til en Bank for at faa det — man faar det ikke andre Steder —, men Bankerne siger i Regelen nej, og saa strander det hele. Faas endelig Byggelaan, saa er de uhyre dyre. Den billigste Rente derfor er for Tiden $8\frac{1}{2}$ pCt. Man vil forstaa, at naar et Byggelaan skal forrentes med en saa høj Procent, ligger deri en meget stor Fordyrelse af Byggeriet, som kunde undgaas, hvis Sta-

tens og Kommunens Tilskud kunde udbetales forskudsvis. Dette henstiller jeg derfor til den højtærede Indenrigsministers Overvejelse. Det staar forøvrigt i § 6, at det lader sig gøre at faa Statslaan udbetalt forskudsvis, jeg anbefaler altsaa en tilsvarende Bestemmelse i § 5.

En anden lille Ændring, som jeg anser for nødvendig, hvis ikke de Byggeforedagender, som er i Gang, og de, der skal bo i i de nyopførte Bygninger, skal lide for stærkt derunder, gaar ud paa, at denne Lov i visse særlig grelle Tilfælde maa faa tilbagevirkende Kraft ligesom Loven af 30. Juni 1919, som virkede ypperligt af den Grund, netop hvor den skulde gøre Gavn. Jeg vil henstille, at en lignende Bestemmelse bliver indført her.

Dernæst vil jeg foreslaa en lille Ændring i Laaneloven, altsaa i § 6, hvorved det tillades Staten at udbetale Laan, uden at det sker gennem en Kommune. Jeg skal sige, hvorfor jeg ønsker en saadan Bestemmelse. Ved næsten alle vore Byer ligger den byggefærdige Jord i en anden Kommune. Dette gælder baade omkring København og ude i Landet. Men alle de Parcelejere, som ejer Parceller i en Nabokommune, er fuldstændig afskaarne fra at faa Andel baade i Statslaan og i Statstilskud. Vi er i Øjeblikket i Boligkommissionen i Færd med at foretage en Undersøgelse, og det viser sig, at der er meget store Betingelser for, at man kan faa en hel Del Selvbyggere — saaledes kalder man dem — ude paa disse Parceller. Der er i København over 20 000, som gerne selv vilde bygge et Hus og ofre betydelige Kapitaler derpaa; men de magter det ikke uden Tilskud. Saa længe Staten ikke kan yde Tilskud til Bygninger, som ligger i andre Kommuner, er det ganske umuligt, at disse Parcelejere kan bygge. Jeg vil derfor henstille, om ikke en Del af det paagældende Beløb kunde stilles frit og efter Indenrigsministerens Skøn kunde anvendes til den Slags Bebyggelse, uden at Sagen skulde gaa gennem den paagældende Kommune. Man kan nemlig ikke tænke sig, at f. Eks. Københavns Kommune vil yde Garanti for eller Laan til en Bebyggelse ude i Rødovre Kommune, og Rødovre Kommune har ikke nogen Interesse i at faa en Bebyggelse derude, selv om den maaske er glad for den; i alt Fald er der hidtil vist Ulyst til at yde nogen Støtte eller Garanti for Laan. Det er i Regelen ogsaa smaa Kommuner, det drejer sig om, for hvilke den Garanti, der her er Tale om, kan være afskrækkende, da det kan komme til at dreje sig om store Summer, naar der er mange Parceller.